

Značenje je riječi dobro i temeljito protumačeno. Tvorbeno, odgovor će nam dati Babićeva Tvorba riječi i pronaći ćemo, prema tvorbenom načinu, da je riječ o tvorbi imenice od pridjeva i dometka *-ina*:

„Od n-pridjeva sufiksom *-ina* ima izvedenica od netvorbenih n-pridjeva i od tvorbenih sufiksima *-(a)n*, *-ni*, *-n*, *-en* (i). Tvorba je plodna. Naglasak je kratkouzlazni na prvom slogu sufiksa, a iznimno može biti kao u osnove.

Značenja su apstraktna i konkretna.

Od apstraktnih značenja najčešće je daća: *najamnina*, *nalaznina*, *opskrbnina*, *osigurnina*, *otkupnina*, *otpravnina*, *otpremnina*, *posmrtnina*, *pristupnina*, *skladišnina*, *startnina*, *ulaznina*, *zakupnina*.

Neke su danas (veoma) rijetke po upotrebi: *ispitnina*, *istupnina*, *izvoznina*, *pretplatnina*, *pristupnina*, *uhvatnina*, *ukopnina*, *upisnina*, *uvoznina*...

Ostale apstraktne imaju različita značenja: *davnina*, *istisnina*, *mučnina*, *praznina*, *ta-mnina*...“ (str. 260.)

Imenica *uglednina* pripada u red imenica apstraktnoga značenja tvorenih od n-pridjeva – opisnih pridjeva izvedenih od imenice sufiksom *-(a)n*: *ugled+an* – i na tu se pridjevnu osnovu domeće *-ina*: *uglednina*.

Sanda Ham

sham@ffos.hr

<https://doi.org/10.22210/jezik.2025.72.14>

GOVOR NA DODJELI ŠRETEROVE NAGRADE ZA RIJEČ ČVORNIK

Lijep pozdrav svima,

prije svega, htjela bih zahvaliti organizatorima i stručnom povjerenstvu što su moj prijedlog odabrali u uži izbor i nagradili drugom nagradom. Meni je to velika čast.

Kako je došlo do prijevoda riječi *hub*? U svom poslu često komuniciram na engleskom, pa i kada komuniciram na hrvatskom, koristim se anglizmima – bilo zato što prijevod ne postoji, ne znam ga ili mislim da mi je lakše koristiti englesku riječ.

Na sličan problem naišla sam tijekom pisanja diplomskog rada: Robotski operacijski sustav – ROS. Rad je zahtijevao mnogo truda kod prevođenja raznih tehničkih i stručnih naziva koje poznajem na engleskom, ali im nisam znala prijevode na hrvatski. Za pomoć u radu dobila sam tehnički rječnik stranih riječi za koje su postojali hrvatski prijevodi. Nakon što sam ih uvela u svoj rad, nisam bila zadovoljna rezultatom. Teško sam razumjela vlastiti rad i nazive u njemu na hrvatskom jeziku, a bojala sam se da će i kolege studenti koji budu čitali moj rad imati problema s razumijevanjem. Zato sam uz svaki hrvatski prijevod engleske riječi ipak ostavila i originalnu englesku riječ (npr. višedretvenost, engl. *multithreading*).

Za natječaj dr. Ivana Šretera saznala sam na poslu, od kolege iz Pakraca, koji se i sam nekoliko puta prijavljivao. Pretražila sam natječaj na internetu, pročitala upute i sama se prijavila sa svojim prijedlozima.

Prijevod riječi *hub* nastao je tako što sam *hub* u računalnom smislu – bilo apstraktnom (prostor, aplikacija) ili konkretnom, fizičkom (uređaj) – zamislila kao središte ili čvorište. Uz to, zamišljala sam ga i kao *čvor* – kao čvor ili vrh kao element u grafu te fizički čvor načinjen od vezivanja užeta.

I tako, s početnim čvor i čvorište, tražila sam novu riječ koja dobro opisuje *hub*. Razmišljajući o tome, *hub* me podsjetio na slivnik. I tako sam zaključila da pojmovi čvor + slivnik daju *čvornik* kao rezultat i da je to dobar opis za riječ *hub*. U to vrijeme nisam znala da već postoji predloženi prijevod *koncentrator*.

Hvala svima još jednom!

Za kraj želim podijeliti s vama jednu misao:

Hrvatski jezik je živ. On živi kroz nas, pa evo i nas mladih, ovako usputnih. Baš zato mi je drago što sam i ja uspjela sudjelovati u njegovom razvoju. Mislim da je svaka nova riječ mali korak u oblikovanju jezika za buduće naraštaje.

Martina Šarić

Martina Šarić i Juraj Borić primaju nagradu iz ruku Damira Foretića, predsjednika Zaklade „Dr. Ivan Šreter“ uz nazočnost Sande Ham, predsjednice Povjerenstva za izbor najbolje nove hrvatske riječi.

GOVOR NA DODJELI ŠRETEROVE NAGRADE ZA RIJEČ *UGLEDNINA*

Poštovani uzvanici,

danas vam imam priliku predstaviti riječ *uglednina*. Radi se o riječi koja konačno zamjenjuje anglizam *goodwill* kojim se služi u praksi financijskog izvještavanja pa čak i u službenim obrascima godišnjih financijskih izvještaja čiji je sadržaj propisan Zakonom o računovodstvu Republike Hrvatske.